

Gemeente
Woudenberg

RAADSVOORSTEL 2019

**Datum
voorstel:** 18 december
2018

Registratiekenmerk: 217282
Raadsvergadering van : 24 januari 2019
Vergadering Commissie van: 8 januari 2019
Portefeuillehouder: D.P. de Kruif
Behandelend ambtenaar: I.K. Kuperus / M. Valé
Afdeling Beleid en Ontwikkeling

Onderwerp / voorstel: Oplegger Structuurvisie 2030

Aan de Raad.

Voorstel

Wij stellen u voor de oplegger Structuurvisie 2030 met bijbehorende bijlagen vast te stellen. Daarmee wordt een aanvulling en actualisatie vastgesteld van de op 23 mei 2013 vastgestelde Structuurvisie 2030.

Inleiding

De Structuurvisie 2030 is in 2013 vastgesteld. Veel projecten zijn voortvarend gestart en zijn voor een groot deel al afgerond. In 2017 is de Regionale ruimtelijke visie van de regio Amersfoort door de gemeente Woudenberg vastgesteld. De provincie Utrecht verwacht in de loop van 2020 een Omgevingsvisie vast te stellen. Daarnaast zijn er economische ontwikkelingen, veranderingen in de woningmarkt en actuele maatschappelijke ontwikkelingen die aanleiding hebben gegeven om te bezien of de vastgestelde structuurvisie nog actueel is. Op basis van een evaluatie van de Structuurvisie 2030 zijn wij van mening dat de visie nog actueel is, aansluit bij de gewenste ruimtelijke richting en vergelijkbaar is met Omgevingsvisies die door andere gemeenten worden vastgesteld. Wij zijn wel van mening dat het wenselijk is om door middel van een oplegger zichtbaar te maken wat de stand van zaken van de projecten is en welke beleidsuitgangspunten inmiddels gewijzigd zijn of toegevoegd moeten worden.

Centrale vraag

Bent u bereid om door middel van het vaststellen van een oplegger met bijlagen de structuurvisie 2030 te actualiseren?

Beoogd resultaat (wat)

Actualiseren vastgestelde ruimtelijke kader voor de gemeente voor de periode tot 2030. De Structuurvisie 2030 geeft de ruimtelijke visie op de gemeente Woudenberg tot 2030 weer. Richting 2030 zetten we in op het verbinden, combineren en vernieuwen van de kwaliteiten van Woudenberg. Ruimte om prettig te leven, te recreëren en te wonen zijn van groot belang en worden steeds belangrijker om de leefbaarheid te waarborgen. Een groot deel van de kwaliteiten is opgehangen aan de landschappelijke en ruimtelijke (verkeers)structuur van

Woudenberg, maar versterken elkaar op dit moment onvoldoende. Ze bestaan als het ware naast elkaar. Door het ruimtelijk verbinden en combineren van de Heuvelrug (met Pyramide en Henschotermeer), het wonen, het centrum met het werken in Woudenberg Oost en de landbouw, landgoederen en de cultuurhistorie er omheen, ontstaat een sterk raamwerk. Hierin benut Woudenberg (de mogelijkheden van) haar kwaliteiten ten volle. Niet alleen door deze te verbinden en te combineren, maar ook door deze:

- Te vernieuwen: Centrum van Woudenberg tot aantrekkelijk boodschappen-, winkel- en verblijfsgebied voor bewoners en recreanten;
- Te versterken: Woningbouw in Woudenberg Oost en op verschillende inbreidingslocaties en invulling geven aan de behoefte aan bedrijventerrein;
- Te verbreden: Landbouw met verschillende agrarische nevenfuncties;
- Te beschermen: De intrinsieke waarde van de natuur, landschap en cultuurhistorie.

Dit doet de gemeente niet alleen maar op basis van regie en samenwerking, waarbij het publieke (algemene) belang wordt gediend en private en publieke belangen worden afgewogen. Initiatief en verantwoordelijkheid ligt daarbij vaak ook bij de markt. De structuurvisie is praktisch en uitvoeringgericht met als doel om uit te nodigen en te inspireren.

Kader

Structuurvisie 2030, Wet ruimtelijke ordening, Toekomstvisie 2030. Motie Actualisatie Structuurvisie 2030 van 5 juli 2018.

Argumenten

De Structuurvisie 2030 zoals vastgesteld in 2013 is geëvalueerd, zie bijgevoegde memo. Daartoe is de Structuurvisie vergeleken met het beleid dat na die datum is vastgesteld. Tevens is bezien welke onderdelen van de visie door veranderingen in de markt, wetgeving of anderszins niet meer aan de orde zijn dan wel achterhaald zijn en ook is het huidige coalitie akkoord naast de structuurvisie gelegd.

Uit deze evaluatie blijkt dat de uitgangspunten van de visie nog actueel zijn. Het document kent wel onderdelen die door de tijd zijn ingehaald. Vooral door projecten en ontwikkelingen die reeds gerealiseerd zijn. De Structuurvisie is qua inhoud en opzet vergelijkbaar met Omgevingsvisies die momenteel door andere gemeenten worden vastgesteld. Bij de opstelling in 2013 is gebruik gemaakt van de participatie rond de Toekomstvisie 2030 en er is een formeel zienswijze traject doorlopen met inloopavond met ruim 100 bezoekers.

In 2021 wordt de Omgevingswet verwacht. Deze wet verplicht de gemeente om een Omgevingsvisie vast te stellen. Via het overgangsrecht van deze wet, geldt de bestaande structuurvisie tot ongeveer 2025 als een wettelijke Omgevingsvisie. Er is (nog) geen verplicht kader waar aan zo'n visie moet voldoen.

De huidige structuurvisie uit 2013 bevat reeds de basiskaders van een Omgevingsvisie, zoals een integrale afweging van sectorale belangen (water, natuur, behoefte van bedrijven en aan woningen, maar ook gezondheid), met ruimte voor initiatief en participatie. Wij constateren dat de structuurvisie kan worden gezien als een volwaardig voorloper van een Omgevingsvisie. Omdat een structuurvisie/ Omgevingsvisie niet alleen een beleidsdocument is maar ook een juridisch document en de huidige visie aan de basiskaders voldoet, zijn wij van mening dat het beter is om pas na 2021 op basis van het juridisch instrumentarium van de Omgevingswet (dat anno 2018 nog niet geheel vastligt) een Omgevingsvisie voor te bereiden. Zodat deze Omgevingsvisie, dan ook meteen voldoet aan het op dat moment geldende juridisch instrumentarium. Op dit moment bereiden wij ons reeds voor op de invoering van de Omgevingswet. De invoering van deze wet strekt veel verder dan het opstellen van een Omgevingsvisie. Onderdeel van deze voorbereiding is het actualiseren van andere sectorale beleidsdocumenten zoals geur- en geluidbeleid.

Wel is het wenselijk om door middel van een oplegger de bestaande Structuurvisie te actualiseren en hiermee de Structuurvisie te laten aansluiten op de actuele ruimtelijke situatie in Woudenberg en maatschappelijke opgaven, zoals de energietransitie. De actualisatie van deze Structuurvisie 2030, doormiddel van de oplegger draagt bij aan de continuïteit van beleid en geeft daarmee duidelijkheid en zekerheid aan inwoners en ondernemers.

Wij stellen voor om met het vaststellen van een oplegger, de volgende aanpassingen op de Structuurvisie 2030 vast te stellen:

- Een overzicht van de status van de destijds voorziene ontwikkelingen.
- Bijstelling van de voorziene ontwikkeling op de punten waar reeds andere besluiten genomen zijn (bv verkeerstructuur N224 in Woudenberg Oost).
- Waar nodig aanpassing van de uitvoeringsstrategie (met name opschoning van de tabel door verwijderen van projecten die klaar zijn).
- Inhoudelijk is het gewenst om een standpunt in te nemen over de zoekzone bedrijventerrein en een eerste verkenning ten aanzien van al dan niet gewenste locaties voor woningbouw na 2030.
- Opname van een visie ten aanzien van een aantal nieuwe thema's zoals de energietransitie en klimaatadaptatie, waardoor de visie een volwaardig voorloper is op de Omgevingsvisie.

De laatste twee punten zullen wij hieronder nader uitwerken:

Zoekzone Bedrijventerrein wordt Zoekzone Bedrijventerrein en Wonen

In de structuurvisie 2030 staat een ruim gebied als zoeklocatie bedrijventerrein ten zuiden van de N224 aangegeven, deze locatie staat ook opgenomen in de provinciale structuurvisie. De keuze van deze locatie is onderbouwd met de PlanMer, die ten grondslag ligt aan de Structuurvisie. De zoeklocatie is het gevolg van de keuze om de gronden die eerder aangewezen waren voor de uitbreiding bedrijventerrein te benutten voor de nieuwbouwwijk Hoevelaar. In de periode van vaststelling van de Structuurvisie (2013) was het landelijk en provinciaal beleid gericht op het verminderen van nog niet in gebruik genomen bedrijventerreinen gelet op het overschot in plancapaciteit. Doelstelling was en is eerst herstructureren, dan benutten ruimte elders in de regio en pas daarna bezien of uitbreidingslocaties wenselijk en noodzakelijk zijn. Gekozen is daarom voor een zoekgebied, dat planologisch geschikt is en aan geeft in welke gebied een nieuwe bedrijventerrein gerealiseerd zou kunnen worden.

De afgelopen jaren is het bedrijventerrein Klein Landaas geheel gevuld en heeft een aanzienlijke herstructurering met herverkaveling en nieuwvestiging plaatsgevonden op het bedrijventerrein Parallelweg. Nu deze terreinen uitgegeven zijn, bestaan er nauwelijks mogelijkheden meer voor bedrijven. Terwijl wij wel vragen krijgen van bedrijven en makelaars naar grond voor de uitbreiding, nieuwvestiging en doorgroei van lokaal gevestigde en werkzame bedrijven. Uitgaande van de bestaande wens van Woudenbergse bedrijven om zich in Woudenberg te (her)vestigen, het feit dat alle herstructuringsterreinen vrijwel gereed zijn en geen nieuwe voorzien worden, is het in onze ogen zeer wenselijk om een zoekzone bedrijventerrein te laten bestaan.

Op het moment dat gekeken wordt naar nieuwe uitbreidingslocaties voor bedrijven en bepaald wordt of het zoekgebied daarvoor nog de beste locatie is, is het van belang om ook te bezien of na de realisatie van Hoevelaar, dus rond 2030, nog uitbreiding met woningbouw gewenst is en zo ja, welke locaties daarvoor in aanmerking komen. Zie ook de motie die op 5 juli 2018 met raadsbrede steun is aangenomen.

Uit het recente woningbehoefte onderzoek blijkt dat na 2030 nog steeds behoefte bestaat aan extra woningen in Woudenberg. Wij zijn van mening dat nu Woudenberg altijd heeft voorzien in de lokale woningbehoefte, het gewenst is om ook voor de lange termijn uit te gaan van woningbouw voor eigen behoefte en dus uit te gaan van de behoefte aan een uitbreidingslocatie na voltooiing van Hoevelaar.

Bezien is welke locaties in en om Woudenberg in de toekomst mogelijk geschikt te maken zijn voor woningbouw en voor bedrijventerrein en welke consequenties dat heeft. Hierbij is onder andere gekeken naar aspecten als sociale cohesie, landschappelijke impact, verkeer en mobiliteit, klimaatadaptatie en gezondheid. Dan blijkt dat er voor woningbouw binnen en langs de kern alleen nog kleine locaties geschikt (te maken) zijn. Indien wij als gemeente aan de te verwachte vraag (en daarmee ruimte voor verhuizen binnen Woudenberg en woningen voor Woudenbergse inwoners) willen voldoen, zal aan locaties gedacht moeten worden waar aanzienlijke, met name infrastructurele, ingrepen aan de orde zijn.

Wij zijn van mening dat het nog te vroeg is om op dit moment al een concrete keuze te maken over nieuwe woningbouwlocaties. Maar in de afweging van potentiële locaties lijkt het zoekgebied bedrijventerrein voor de toekomst het meest voor de hand liggende gebied als aan grootschalige woningbouw gedacht wordt.

Wij stellen dan ook voor om de benaming van het “ Zoekgebied Bedrijventerrein” aan te passen in “Zoekgebied Bedrijventerrein en Woningbouw”. De komende jaren kan dan bezien worden of de ontwikkeling van de vraag aanleiding geeft om het gebied concreter in te vullen.

Omdat de status en ruimtelijke impact van het gebied niet verandert, en woningbouw pas na Hoevelaar dus rond 2030 aan de orde zal zijn, is het niet het juiste moment voor nader onderzoek en participatie.

De verdere uitwerking en besluitvorming over concrete ontwikkelingslocaties in het zoekgebied zal natuurlijk op basis van onderzoek en participatie plaatsvinden en zal uiteindelijk leiden tot een keuze om het zoekgebied wel of niet voor een bedrijven- of woonlocatie in te zetten.

Hierbij spelen ruimtelijke inpassing, gezondheid, sociale cohesie en het belang van verkeersveiligheid en doorstroming natuurlijk een belangrijke rol.

Nieuwe thema's

Sinds 2013 wordt steeds meer belang en prioriteit gegeven aan maatschappelijke opgaven zoals de energietransitie, klimaatadaptie en positieve gezondheid, die ook een ruimtelijke component hebben.

Het thema gezondheid is in 2013 binnen de PlanMer, met name in de verkenning van locaties al meegenomen en is daar waar het om de grotere processen gaat (fijnstof, geluid etc.) in Woudenberg door de schaal, niet snel een onderscheidend thema. Terwijl de aspecten als meer bewegen, een gezonde en passende buitenruimte, meer op het niveau van de inrichting van de fysieke omgeving liggen dan op structuurvisie niveau. In het “Beleidskader Sociaal Domein 2019-2022” met als leidend kader het bevorderen van positieve gezondheid, is de verbinding van het sociaal en fysiek domein voor dit onderwerp belegd. Daarmee is op dit thema op dit moment geen aanvulling van de Structuurvisie nodig.

Voor de nieuwe inzichten en uitdagingen in het kader van Klimaatadaptatie en Energietransitie ligt dat iets anders.

De opgave en de gevolgen daarvan worden op dit moment op regionaal niveau binnen Regio Amersfoort en het Waterschap Vallei en Veluwe (Platform Water Vallei en Eem), waar mogelijk in combinatie met de Regio Foodvalley, onderzocht. De keuzes die daaruit voortkomen zullen integraal ruimtelijk afgewogen moeten worden. Indien op dit moment in de structuurvisie (te) harde kaders worden opgenomen op één van de thema's kan dat een integrale afweging ongewenst blokkeren worden. Wij stellen dan ook om de beleidskeuzes in deze processen integraal en regionaal op te pakken en in de Oplegger van de Structuurvisie slechts één specifiek uitgangspunt op te nemen, namelijk eerst de kansen van het bestaande bebouwd gebied benutten en dan pas gronden met andere functies.

Duurzaamheid

Deze oplegger past de Structuurvisie 2030 niet wezenlijk aan en vult deze mede aan op de recente inzichten ten aanzien van duurzaamheid. De beleidskeuzes in de uitvoering zullen mede getoetst worden aan de nota Expeditie duurzaamheid en het nieuwe plan dat in 2019 wordt opgesteld. Middels de oplegger krijgen de nu bekende aspecten van Energietransitie en klimaatadaptatie een plek. De verdere uitwerking daarvan zal een rol spelen in de verdere ruimtelijke keuzes en bij de uitwerking nader worden gemotiveerd in de besluitvorming.

Draagvlak

De oplegger geeft voornamelijk een actualisatie van de stand van zaken van ontwikkelingen en geen beleidsmatige keuzes met een ruimtelijk gevolg. Omdat sprake is van een aanvulling van de bestaande koers is afgezien van een formeel inspraak traject. Dat komt aan de orde bij de concrete uitwerking van ontwikkelingen.

Beoogd resultaat (hoe)

Deze oplegger vereenvoudigt de communicatie met andere partijen, burgers, bedrijven en overheden, omdat duidelijk is dat de Structuurvisie 2030 in beleid actueel is.

Financiële consequenties

Kosten / opbrengsten zijn nihil of conform de begroting op dit product. Geen verdere financiële toelichting nodig.

Aanpak/uitvoering

Wij stellen voor om de oplegger op formele wijze toe te voegen aan de Structuurvisie, dus als digitaal bestand.

Conclusie

Wij stellen u voor om de oplegger met bijbehorende bijlagen vast te stellen.

Communicatie

Kernboodschap oplegger Structuurvisie 2030:

Het is belangrijk dat het ook in de toekomst prettig wonen en werken is in Woudenberg. Ontwikkelingen binnen en buiten de gemeente vragen om een heldere visie op het gebruik van ruimte. De Structuurvisie 2030 geeft hier duidelijkheid over. In de Structuurvisie staat waar en welke ruimtelijke ontwikkelingen de komende jaren mogelijk zijn. De gemeente kan op deze manier eenduidig omgaan met vragen en ontwikkelingen met betrekking tot het gebruik van ruimte.

Met de oplegger van de structuurvisie is de Structuurvisie 2030 uit 2013 weer actueel. We laten hiermee zien wat we al gedaan hebben en wat er de komende jaren nog mogelijk is op het gebied van ruimtegebruik. Er is gekeken naar welke locaties in en om Woudenberg in de toekomst mogelijk geschikt te maken zijn voor woningbouw en voor bedrijventerrein. Hierbij is rekening gehouden met thema's als sociale cohesie, landschappelijke impact, verkeer en mobiliteit, klimaatadaptatie en gezondheid. Uitkomst hiervan is dat het zoekgebied aan de zuidzijde van de N224, dat in de toekomst in aanmerking komt voor de ontwikkeling van een bedrijventerrein, ook in beeld is als locatie voor woningbouw. Dit zodat we, na afronding van de nieuwbouwwijk Hoevelaar, kunnen blijven voorzien in de eigen woningbehoefte. Zo blijven we voortvarend bouwen aan Woudenberg.

Bijlage(n)

- Raadsvoorstel
- Raadsbesluit
- Oplegger met twee bijlagen
- Memo ambtelijke evaluatie

Burgemeester en wethouders van Woudenberg

drs. S.M.T. van der Marck-Verschoor
Secretaris

T. Cnossen
Burgemeester